

Izbaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K

10

Za Nemčijo K 16.60. — Za Ameriko in inozemstvo K 20. — Posamične številke stanejo 10 vin. „SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Katipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih zvez“. Na naročilu brez doposlane naložbine se ne oziramo.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni. Naročnino in oglasi je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Nadškof ostro obsodil zvezo Gregorčiča s Pajerjem.

Zgodilo se je nekaj, česar slovenski klerikalci niso pričakovali. Nadškofa boli zveza katoliškega duhovnika z laškimi liberalci, odkar ta zveza obstoji. V pogovoru je to zvezo opetovano obsodil, leta 1908, jo je obsodil pred duhovščino v nadškofiji palači, ko so mu prišli čestitati za god; trdil se je za naravnejšo zvezo med pristaši katoliških strank na jedni in drugi strani. Ali energično ni nastopil in uspeha ni bilo nobenega. Sedaj šele, ko so razmere take, da kar triumfujejo zavezniki nad furlansko ljudsko stranko, se je opogumil nadškof in izrekel — ostro sodbo nad zvezo katoliškega duhovnika z laškimi liberalci.

Oglejmo si laški stranki. Priznati moramo, da si je znal dr. Faidutti s spretnim gospodarstvom pridobiti tla v Furlaniji. Kar na mah se je to zgodilo, Goriška signoria, ki ima le široka usta in gori za visoko irredentevsko politiko, se ni brigala nikdar za furlansko ljudstvo. Zastopala je politiko latifundijev proti najvitalnejšim interesom ljudstva, ki je obuboževalo ter se izseljevalo. Faidutti pa je s svojim organizacijskim delom dosegel velikih uspehov. To moramo priznati resnici na ljubo.

Da homo na jasnem, povemo, da nimamo razloga, ogrevati se za laško liberalno gospodo, ki nima z nami čisto nič skupnega. To niso liberalci in niso naprednjaki, marveč skupina širokocustnih koristolovcev, ki hočejo neomejeno gospodarovati v Gorici in v celi deželi. Lahko bi rekli, da nimajo za soboj četrtine furlanskih volilcev in vendar jih prihaja 9 v deželni zbor vsled umetnega volilnega reda. Ta devetnica gospodarji v deželi. Ima deželnega glavarja, dva odbornika, torej večino, proti kateri ni mogoče nič storiti, kakor zatrjujejo radi naši klerikalci. — Pri laških liberalcih ni sledu o kakem idejnem programu, ves njihov »liberalizem« obstoji v kričavosti, v genji proti Slovincem, v škiljenju čez mejo in v bahanju s čistim italijanskim patriotizmom nasproti bratom v odrešenih deželah. Ta peščica ljudi je za nas največja nesreča.

Fo povdarjamo po eni strani, po drugi pa izjavljamo, da seveda se ne moremo ogrevati za to, da bi se širil klerikalizem po furlanski nižini. Nič se ne ogrevamo za laško klerikalno stranko, toda kot resni politiki moramo računati z dejstvi in z osebam, ki delujejo sedaj v tej ljudski stranki. In temu moramo priznati, da imajo srce za ljudstvo, da delajo zanj in se trudijo. To njihovo delo za furlansko ljudstvo je treba le odobravati.

Umevno, da je furlanska ljudska stranka dobivala tla, da se je ljudstvo odahnilo ter gledalo v tej stranki rešiteljico iz razmer, prečesto že neznošnih.

Pokazalo se je to pri volitvah v deželni in državni zbor.

Ali pričelo je destruktivno delo.

Laški liberalci so hoteli zopet zagospodarovati v Furlaniji. Ves boj proti furlanski ljudski stranki se je vodil iz deželne hiše. Ves deželni aparat je pridno deloval proti nji. Kmetijska predavanja, podpore, shodi, v deželni urad so vabili župane, take namreč, ki so bili v ljudski stranki, in na lep način so se jim laskali in jim ponujali, kar so hoteli. Pravijo, da so

dobile občine v Furlaniji podpore, za katere oloh prosile niso. Na tak način so uplivali na ljudi in marsikak je prevzet laške liberalne prijaznosti odšel iz deželnega urada že na pol omajan.

Tako se je delalo in se dela še sistematično iz deželne hiše. Na ta način je bilo zaneseno med Furlane prepričanje, da pravzaprav imajo srečo in dobrote iskati le pri Pajerju in Pettarinu. Pajerja so bili pripeljali v Zagraj obljubljal Furlanom paradiz . . . Vse to je pomaglo, da je začela ljudska stranka zgubljati tla in pri zadnjih volitvah se je že imela boriti s težavami. Zveza Gregorčiča s Pajerjem je dan za dnem uničevala furlansko ljudsko stranko. In kako so znali laški liberalci izrabljati priliko, da je na njihovi strani katoliški duhovnik dr. Gregorčič ter da molči — nadškof in knez. Ko je nadškof gledel zasedanja župniškega mesta v Gradežu storil tako, kakor so kričali laški liberalci, so vzdignili ti velik krik veselja in v Gradežu je bila pri občinskih volitvah ljudska stranka porazena . . . Gregorčič je šel agitirat za laške liberalne kandidate v Zapadna Brda. Kaj si je moglo misliti ljudstvo, da je prišel katoliški duhovnik agitirat proti prostu!

Nadškof in knez je stal ob strani in gledal, kako se razvijajo reči. Ljudstvo pa je dobivalo prepričanje, da je moč le na laški liberalni stranki.

Kar se tiče naše stranke, je znano, da ni imela nikoli nikakih kompromisov s Faiduttijem, ne more pa nič za to, ako so škandalozne razmere pognale ene in druge v opozicijo, kjer sta se stranki našli, ne da ste se iskali, v boju proti nasiljstvom zveze . . .

Sedaj pa čujemo, da je nadškof in knez ostro obsodil zvezo dr. Gregorčiča s Pajerjem. Zgodilo se je, da je bil nenadoma, proti pričakovanju, sklican naš deželni zbor, in sicer s pomočjo velikega katoliškega junaka, samega dr. Šusteršiča. Zveza je bila na vrhu. Za zaveznike slovenske krščanske množice in laške liberalce je delal dr. Ivan Šusteršič. Prostu dr. Faiduttija, županu dr. Meizliku in drugim poslancem furlanske ljudske stranke ni kazalo druge nego položiti mandate . . . Zavezniki pa zborujejo.

Sedaj šele, ko je zadan nov udarec furlanski katoliški stranki od samega glavarja S. L. S. dr. Ivana Šusteršiča, se je zganil nadškof in knez in pospel do ostre sodbe.

Deputacija furlanske ljudske stranke je bila pri njem in ta deputacija se je bridko pritožila radi slovenske klerikalne stranke, ki hoče v zvezi z laškimi liberalci uničiti furlansko katoliško stranko. Deputacija je od škofa energično zahtevala, da naj prepove slovenskim klerikalcem nazivanje katoliška stranka, ker tega imena niso vredni, ker podpirajo stremjenja laških liberalcev.

Nadškof dr. Sedej je izjavil, da obža spor, ki je nastal med obema katoliškima strankama v deželi, povdarjal pa je, da najdlučnejše obsoja zvezo slovenskih klerikalcev z laškimi liberalci, ker ti tako podpirajo delovanje stranke, ki stoji v ostrem boju z vsakim katoliškim programom. Obljubil je, da izda na goriško duhovništvo poslanice, v kateri dokaže, kako nevarna je zveza duhovnika Gregorčiča z laškimi liberalci ter bo zahteval od stranke, da tudi v politiki spoštuje katoliška načela.

Tako poročilo je šlo iz Gorice v svet. Nadškof in knez je torej ostro obsodil politiko dr. Gregorčiča. Prišel je boj med nadškofom in dr. Gregorčičem.

Dr. Karl Slanc:

Univerza in nadsodišče v Trstu.

(Dalje.)

V Nemčiji se je likal nemški jezik tudi po uradih. Pri nas na Slovenskem se to ni dogajalo. Pri nas ni mislil uradnik na to, da se dobro nauči jezika onega naroda, od katerega dobiva svoj kruh. Renegat je pačil naš jezik, se ga sramoval govoriti. Navadna kulanca zahteva, da se govori z ljudmi, med katerimi je človek uradnik, torej delavec dotičnega naroda, v njihovem jeziku. Absolutizem je ustvarjal iz naših slov. uradnikov poslušne, za vsa protinarodna početja rabljive ljudi, jemal jim je ponos svobodnega človeka. In kako je mogel meščan in kmet povzdigniti glavo, ko je bil njegov najboljši sin uradnik tako pohleven! Seveda, moral je biti, ker je bil njegov kruh v rokah nemških višjih uradnikov, ki so si pa dobro bili v svesti, zakaj nemčijo naše kraje. Dosti se je tujčilo v absolutističnem času pri nas, ali to bi se pozabili. Kar je šlo k zlodju, je šlo. Ali najhuje bi bilo to, da se je v naši tedanji inteligenci teptal človeški ponos in se je meščana zadrževalo, da postane boljši gospodar. Na viru industrije in ob morju smo živeli Slovenci, ali v strahu božjem smo bili pohlevne reve. Še danes se plaho ozira šolan Slovenec, če hoče nastopiti kaj korajžnejše v tem danes malem slov. svetu, v svoji domovini. Leta 1848 se v naših krajih nič ni glasilo stremjenja po svobodi.

Obžalovati je to, ker rabi naš narod v sodanjem času neustrašene bojevalce v vseh stanovih. Nimamo gubiti dosti časa. Mi moramo skoro priti na vsej črti v moderno gospodarstvo in si pridobiti vsa naučna sredstva; kot izvrševalce državne administracije v vseh ozirih moramo izbojevati narodu naše rojake. Ni vse jedno, kdo administrira, rojak ali tujec. Ni res, da nimamo dosti ljudi za izvrševanje uradniških poslov. Boljši talenti med našimi rojaki ne gredo radi v drž. službe, ker se jih tam zapostavlja. Pri vsej gmojni revi našega gospodarstva ima naš narod v svojih hranilnicah in posojilnicah precej milijonov denarja. Našo mladino bomo že spravili naprej in tudi v tehnične stroke; dosti imamo ljudi. Ali pridobiti moramo vsa uradniška mesta v naših deželah za naše rojake. Nemci bi bili neumni, ako bi ne izrabljali po avstr. vladah jim dano priložnost, da zasedajo boljša uradniška mesta na Slovenskem in zmag. kjer se uraduje za Slovence. Ali vlade v Avstriji ne morejo ostati zanaprej izključno nemške, Avstrija je mnogojezična država. Mej nemškimi uradniki vlada mnenje, da se to malo Slovenstvo ne bo rešilo potopa v družih narodih, da je premajhno in in da je tedaj v redu, da prej ko slej zgine. To so govorili stoletja in s tem upravičevali nemčenje uradov in nesmisel obstoja nemških uradnikov mej Slovenci. Ali narod obstoja in se krepi. Nekaj potujčenih trgov in mest si je že pridobil nazaj. Vedno bolj se širi mej Slovenci spo-

znanje, da nas mala Sotla in Kolpa ne bosta dolgo obmejevali od Hrvatov; vemo, da smo člani Jugoslovanstva, ki je postalo z aneksijo Bosne in Hercegovine jako močno. Prav neumni bi morali biti, da bi zdvajali nad tem, ali se bo dal Maribor, Celje in Ptuj pridobiti in bi bili zadovoljni, da se vse, kar je še slovenskega, zbitu le v Ljubljani. Danes je Slovence tudi že v tem oziru spregledal, da pride za potujčeno Koroško in Štajersko Kranjska na vrsto. Zdej mečejo v Gradcu slov. uradnike iz Koroškega in Štajerja na Kranjsko, na Koroško, v Štajer pa postavljajo polnokrvne Nemce. Slovenci moramo v tem oziru govoriti z našimi vladami resno besedo in to govorimo, ako iščemo in najdemo dobre zveze s Hrvati v Istri in Dalmaciji. Slovenci imamo v Trstu veliko trgovsko mesto, v katerem je še dosti slovanskega življa. To mesto mora postati ona velika moč, ki ojači vse južno Slovanstvo. Avstr. najvišji vladni krogi ne bodo pozabili, kaj se je dogajalo leta 1866 in kaj se je dogajalo doli v Italiji v času aneksije Bosne in Hercegovine. — Te vlade ne morejo vočigled temu tako brezobzirno nastopiti proti Slovincem in južnemu Slovanstvu, naravnemu varhu Trsta, morja in Primorja. Ako kak nemški avstr. minister še zastopa mnenje, da je mogoče germanizirati Slovanstvo in južno Slovanstvo in do istega časa ojačiti Nemštvo na zdaj slovenskem jugu tako, da pomaga proti Italijanu kot nasprotni narod ohraniti Trst in Adrijansko morje, tistemu ni več pomagati. Nemški višji uradniki ne morejo sedaj hipoma izpovedati pred svetom, da to uvidevajo. Ali imamo vendar še nekaj glav v naših višjih vladnih krogih, ki so si v skrbi za Trst in njegovo morje in ki sedaj po aneksiji Bosne in Hercegovine mislijo na utrditev avstr. Jugoslovanstva. Zgodovina Avstrije ima iz leta 1866 prav lapidaren nauk o zvestobi političnih prijateljev. Avstrijski Lah okleci Benetk in v Furlaniji so hoteli k materi Italiji in pri prvi priliki so šli. — Ej, krasne pokrajine in mesta so šla in skoraj bi šlo tudi Primorje, Trst, Dalmacija in Trentin. Naglašajo se, da bo moral zadnji avstr. vojak braniti Trst, Primorje, Adrijansko morje, ker je vse to eksistenčni pogoj države. To je vse lepo; toda kdor misli, da je moč avstr. brodograja in bataljonov zadostna, da strahuje Italijo, ta se vara. Italijan ne bo nikdar nastopal sam proti Avstriji. Proti dvema, trem frontam pa se ni laško bojevati in Italija še računa na svoje v Primorju, Trstu in Gorici, ki ji zamorejo tako pripraviti naše Primorje, da si isto samo želi priti pod Italijo in še Dalmacija poleg. To je jako važna pomoč Italijanom v kraljestvu, posebno v kritičnih časih. Je tako, naši južni kraji so vzlic Krasu toliko vredni, da Lah rad prelje mnogo krvi. Na prijateljstvo v politiki se ni zanašati.

(Pride še.)

DOPISI.

Iz komenskega okraja.

Iz Komna. — (Zopet naš dični dohtar.) Cenjeni čitatelji »Soče« in »Primorca« so že čitali o našem zdravniku Fulneckem. Klerikalni sitni naš dohtar stanuje na južnem koncu Komna ob volčegrajski cesti, kjer se nahajajo tudi drugi klerikalni kaporjoni z dekanom na čelu. Pripomniti je, da gori sedaj ob — njegovo-

vem stanovanju vsak večer luč, katera je gorela poprej vsako kvarto. Če bi stanoval tam kak »liberalen« dohtar, bi ga moral iskati v temi. — Se razumemo! S petrolejem je treba štediti! —

Prošli teden je šlo nekega popoldne več volčjedrskih otrok iz Komna, kamor hodijo v mlín in štacune proti domu. Neka deklica si je dovolila majhen »špas« — pozvonila je na dohtarjev zvonec. Gospoda je to tako razjarilo, da je pritekkel z debelo palico v roki na cesto in daj za otroki — komičen prizor! Slučajno je šlo takrat iz Komna domov tudi 17 letno deklica iz Volčjegagrada. Otroci so pred dohtarjem naglo odnesli pete, ubogo deklica pa je postalo žrtev razjarjenega dohtarja. Dekle je imelo jerbas na glavi poln različnega blaga, in se ni moglo hudega nasprotnika ubraniti — stisnilo se je k zidu. Zdalj pa je padalo po njej, kar se je dalo — palica in roka sta med seboj kar konkurirali!! Prišlo je takoj par ljudi na mesto, ki so se za junaškim zmagovalcem kar mogoče zgražali nad njegovim početjem. Dekle je prisotne ljudi takoj podpričalo in gospod dohtar se bode moral zaradi svoje surovosti zagovarjati pred sodnikom.

Celo njegovi ljubljenci so ga jeli zapuščati in kar je najžalostnejše, je pa to, da mu je tisto klerikalno starešinstvo, katero ga je vabilo s sladkorjem v svojo mrežo, plačo odpovedalo.

Nič niso pomagale pohvale, katere mu je pel sam mogočni dekan Valentinčič po goriških klerikalnih cunjah. Ljudstvo je obsodilo dr. Fulneckega že ob njegovem prihodu — s tem je pa obsodilo tudi razne breznačajneže, s katerimi še obračunamo.

Iz ajdouskega okraja.

Ajdovščina. — (Naša elektrarna.) Tukajšnja občina si je zgradila lastno elektrarno, katera že nekaj časa prav dobro funkcionira in občinarji smo zastopstvu občine za ta krasni napredek jako hvaležni, kajti ves trg je tako lepo razsvetljen, da človeka, došlega z večernim vlakom, kar očara ta krasna svetloba, dočim je vladala pri prejšnji razsvetljavi s petrolejem ob hudi burji po celi občini taka tema, da se človek ni vedel kam obrniti.

Ker vem, da je občina pri odaji električnega toka za razsvetljavo zasebnikom zelo naklonjena, nas je pretresla vest, da se namerava to krasno podjetje oddati ozir. prodati nekemu zasebniku.

Pozivljamo zastopstvo občine, da nam nemudoma pojasni vzroke, zakaj se namerava to podjetje prodati in morda še kakemu tujcu?

Občinarji.

K uboju pred 20 leti.

Resničnost v »Soči« omenjenega uboja se potrjuje s temi informacijami:

Mož, ki je bil ubit, je bil podžupan v Kamnjah, doma iz frakcije imenovane Kozanci. Pisal se je za Bajca. Njegov sin še živi.

Oni, ki je bil po nedolžnem v preiskovalnem zaporu, je bil neki Čermelj, doma iz Dobravelj št. 62.

Stvar je pisar teh vrstic njegov sin tako-le pripovedoval:

Bajec je prodal več vina v idrijsko okolico, h kateri prodaji je posredoval oni Čermelj. V znani gostilni »pri Lahu« v Dobravljah sta se radi plačila za posredovanje z besedami spri.

Po tem dogodku sta šla vsak na svojo stran — na dom.

Drugo jutro se je raznesla govorica, da je Bajec pobit in tudi okraden. Sam je takoj padel na onega Čermelja. Žandarmerija ga je tudi odvedla v zapor. Po preteku 6 tednov je bil spuščen na svobodo.

Mogoče je, da je ubijalec takrat pobegnil v Ameriko (ali kamoržekoli) ter si mislil, da bo oni Čermelj gotovo obsojen na smrt ali na večletno ječo.

Toliko v pojasnilo v oni zadevi, v kateri pošilja »Sočo« po informacije k nekemu Gulji dopisnik »Slovenca«, ki je gotovo župnik Kosec. Ta mož pač ne more živeti brez zbadanja.

Mi bi pa svetovali g. župniku Koscu naj se obrne po informacije v tej zadevi k

tistemu, ki je bil pri »Orli« in ki je mlado neizkušeno deklo zapeljal, a potem pri sodniji to tajil, ker ni imel toliko moštosti, da bi storil ubogi deklici to, kar ji je poprej v pisnih obetah. (Menda ga je sodnija naučila, kaj so očetovske dolžnosti.) Župnik Kosec ga je imel menda tudi v svoji šoli ter ga celo pošiljal na izobraževalne kurse, kjer se vzgojujejo taki-le prečastiti bratje Orli — recte Čuki.

To so značaji altro che Gulje!

Kosec je hitel pripovedovati v »Slovenca«, da je »historija« o uboju iz Kamenj izmišljena. Tu ima odgovor, iz katerega se vidi, kako slabo pozna kraj, kjer »žbuje in kako slabo je informiran« o tem.

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na kolodca trpeče neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsami drugimi dražičnimi čistil. kroglicami in granolami.

Cena orig. škatlje K 2 —

Prepariranje se sedanjako malo deluje.

Molle-vo Franc. znanje in sol

za ribanje života. — Bolečine elajšajoče in okrepčajoče zdravno sredstvo proti trganju in prehlajenju vsake vrste.

Orig. steklenica K 2 —

Na prodaj po vseh lekarnah in mirodjalnah. Glavna lekarna II

A. MOLL, c. in hr. švedski založnik, Dunaj, Teuchlauben 9.

Zaloga v Gorici v lekarni: A. Gironcoli, G. Cristofolotti.

Jaroslav Kocián.

(11 koncertu dne 10. februarja 1912. v Trgovskem Domu.)

Leto 1901. je postalo za zgodovino slavnega prazkega konservatorija velike važnosti in je prineslo takratnemu voditelju odajnika za poučevanje gosij, profesorju Otokarju Sevciku, enega njegovih največjih vspehov: 17 letni Jaroslav Kocián, ki je zapuščal takrat konservatorij, je podal s svojim nastopom povodom koncnega izpita javnosti dokaz, da je poklican vstopiti nekdanj v vrste velikih mojstrov svojega poklica.

Kako velikega pomena je bil ta Kociánov vspeh, je mogoče je presoditi, če se pomisli, da je malo predtem nastopil Kubelik iz istega mesta svoj senzacionalni zmagovalni pohod po muzikalnem svetu, da je prodiral povsod z velikanskim vspehom in je s tem značno poostril splošno sodbo o tem, kaj smemo zahtevati od umetnika in kaj nam isti zamore nuditi. Kubelik je na ta način zapri za seboj pot vsakemu slabšemu od sebe. Mladi Kocián je moral tedaj občutiti tem večjo radost in zadoščanje, da je dosegel že s svojim prvim nastopom — v času Kubelikovih triumfov — popolno soglasno priznanje prazkega muzikalnega sveta.

Igral je Paganinijev D—dur—koncert s tako zrelim razumevanjem in izrazom, da ni nihče mislil na to, da ima pred sebo absolventa ali celo gojenca konservatorija, ampak dovršenega interpretanta, pravega umetnika z razvito individualnostjo, ki stremi k najvišjim ciljem.

Že takrat so se slišali v občinstvu in časopisju glasovi, ki so dajali Kociánu prednost pred — Kubelikom. Nadaljni razvoj Kociánov je te glasove le pomnoževal.

Kar razlikuje Kociána od Kubelika je, da on ne služi kakor ta njegov slavni krajan, takozvanemu tehničnemu absolutizmu; on je v prvi vrsti muzik in njegov fini, globoki umetniški čut in njegova izredna inteligenca so ga obvarovali pred ono tehnično enostranostjo, ki obvlada Kubelika. Kocián, ki si je celo na polju kompozicije pridobil priznanje strokovnjakov, ve ceniti komponista in njegovo stvarjenje veliko preveč, da bi v svoji igri to stvarjenje zapostavljal in postavljav v ospredje tehnično stran, ki mora biti le sredstvo, da bi takorekoč pri interpretantu pozabljal na skladatelja; in radi tega tudi ne išče v svoji igri bravure, čeravno se čuti že pri prvih potezih njegovega loka, da je njegova virtuoznost kos najvišjim zahtevam in da premaga z lahkoto največje težkoče.

Kocián ima to, kar bi lahko imenovali muzikalno vest: ta je njegov Mentor, ki mu svetuje in ki ga vodi pri izbihi kon-

certnih programov; ti odgovarjajo vedno umetniškim zahtevam, razun tega pa vplivajo vzgojevalno na poslušalce ravno kjer to pričakuje, da cedira široki masi in igra to, kar si sama želi. Toda Kocián se je znal uveljaviti kljub tej svoji strogi želji in potrebam muzikalnega lajka, ki želi tehniko radi nje same in smatra skladiho le kot okvir, ki naj v njem virtuoz pokaže svoje tehnične zmožnosti. — Kocián si je sicer priboril naklonjenost svojeglavne mase počasi in z večjo težavo, kakor pa Kubelik, ki je bil vedno pripravljen sklepati kompromise in ugoditi zahtevam občinstva, toda moral je tudi premagovati težave, kjer je našel Kubelik vrata odprta.

In premagal jih je. Bajen čar odseva od Kociánove godbe, v njej se zrealijo toplota in iskrenost čuta, zdi se, da mu je mogoče izraziti s svojimi gosli vse kar hoče. Ta redka in velika prednost in fino diferenciran čut sloga naravnost predestinirajo mladega mojstra kot interpretanta tako klasičnih, kakor modernih umotvorov. (Dalje.)

Deželni zbor.

Četrta seja.

Navzoči: zavezniki. Vlado zastopa nam, svetnik Rebek.

Na dnevnem redu je bilo 62 točk. Sprejet je zakonski načrt o prispevku deželnega zaloga okr. šolskim zalogom; načrt smo objavili v četrtek. — Načrt za razdelitev občine Naklo je šel v pravni odsek. — Zakonski načrt gledé občinskih posredovalnih uradov je sprejet. — Podaljša se podpora 1000 K gosp. zadrugi v Dobravljah. — Za brambne naprave ob Idriji pri Mirniku se podaljša kredit 4000 K. — Obnovi se kredit 2700 K za cesto Čohi-Gorenje (občina Lokavec). — Za most v Gabrijah se obnovi kredit 1000 K. — Za cesto Zdravščina—St. Martin se dovoli 1500 K. — Za zgradbo kapnice v Rutarjih se da 200 K.

Razne druge točke so izročene odsekom; med temi tudi poročilo o plačah osobja deželne norišnice.

Glavna točka dnevnega reda je bilo poročilo verifikacijskega odseka o volitvi iz slovenskega veleposestva.

Poročal je Berbuč. Omenjal je glas Jos. Cotiča pok. Josipa iz Doi. Cerovega; glas Alojzija Cotiča iz Trsta; o Leopoldu Musiču pok. Josipa, dočim je upisan v imenik kot Leopold Musič pok. Leopolda; pravi, da Jos. Šušmelj iz Ravnice je bil upisan šele dan pred volitvami, da je bila vpisana mladoletna volilka Avgusta Cotič; da je za Hebatove dediče glasoval en sam; da je bil nepravilen glas Jak. in Graz. Bolaffija, da komisija ni pripustila oskrbnika uršulinskega samostana k volitvi ter ga je 10 veleposestnikov volilo že v kmečkih občinah ter da torej bi ne bili smeli voliti v veleposestvu.

Berbuč pravi, da verifikacijski odsek ni prišel do nikakega zaključka, zato zahteva k navedenim točkam od vlade pojasnil. Predsedstvo naj se obrne do vlade radi teh pojasnil.

Oglesi se k besedi zastopnik vlade Rebek. Obrnil se je proti očitaniu dr. Gregorčiča vladi v drugi seji, da je postopala pri tej volitvi pristransko. Tekom svoje službe je videl polno volilnih imenikov, ali lahko reče, da ni bil točen nobeden. Pri tem je potrebno sodelovanje strank; za to to tu reklamacije. — Santo dva slučaja izmed navedenih sta, pri katerih komisija ni postopala pravilno; en glas, ki je bil dopuščen, eden, ki je bil zavrnjen. Gledé glasov Cotič in Musič je bila identiteta osebe dognana; če je bil Šušmelj upisan zadnji dan, ni to krivda vlade; glas Avguste Cotič, čeprav takrat mladoletna, je veljaven, ker je bila upisana v imenik; gledé onih 10 volilcev, če so volili v kmečkih občinah, ni krivda vlade. Vse skupaj se reducira na dva slučaja, ali ta ne spodbijeta večine, ki so jo dobili poslanci veleposestva. Izpodbija vsa očitanja vladi ter pravi dr. Gregorčiču, zakaj se ni poslužil reklamacijske pravice. — Deželni zbor ima pravico izvolitev potrditi ali ne, toda držati se mora pri tem gotovih načel, drugače zabrede v protislovja. V tem slučaju je naloga zbornice, da proglasi volitve za zakonite in sicer brez vsake izjave, iz

katere bi se dalo sklepati, da so prišli poslanci veleposestva po milosti v deželni zbor.

Apeliral je na poslance, naj storijo iz ljubezni do skupnosti, radi miru med narodom ter iz ljubezni do domače grude.

Rebek je govoril tako slovensko, potem po laško. Za svoj govor je žel občinstvu na galeriji mnogo priznanja.

Govoril je potem dr. Gregorčič ter skušal pobiti Rebkova izvajanja. Govoril je potem še Berbuč, ki je rekel med drugim: »Poslanci nismo hlapci vlade«. Bil bi, če bi potrdili volitev.

Vskliknil je: Fiat justitia!

Deželni glavar je končno rekel, da je mlje na znanje sklep verifikacijskega odseka ter se obrne na vlado za pojasnila. Želi, da se ta stvar reši še v tem zasedanju.

Prihodnja seja bo v ponedeljek 22. t. m. ob 4. uri popoldne.

Kako je pisal »Slovenec«

o dr. Gregorčiču leta 1908?

Da je deželni zbor goriški otvorjen, je vzročila kravja kupčija, katero je napravil dr. Šusteršič s Stürgkhom, klerikalni generali, kakor Šusteršič, Krek, so čisto zadovoljni, da »deluje« goriški deželni zbor pod zvezo Gregorčiča s Pajerjem. Da, Šusteršič je naravnost pomagal sedaj tej zvezi na noge, ko je bilo na tem, da zveza z razpustom deželne zboru v novem zboru najbrže preneha. Ne verjamemo, da bi se vrnil vanj Pajer.

Torej nič nimajo proti zvezi semeniskega profesorja z laškim liberalcem. Vse je v redu.... pa če goriški Slovenci ob tej zvezi poginejo. No, prišel je sedaj nad nje mrzel curek iz goriške nadškofijske palače. Morda začne sedaj zopet tako soditi o Gregorčiču in zvezi, kakor so sodili v »Slovenca« leta 1908.

Takrat je pisal »Slovenec« tako-le: »Dr. Gregorčič s svojimi pristaši se je zvezal z laškimi liberalci; ker: več kot načela je nekaternikom osebna politika. Ta zveza je škandali.

Obe slovenski stranki se sicer ločita pa verskem in gospodarskem programu, a imata skupen vsaj narodni program. Med laško liberalno in pa med pravo katoliško slovensko stranko pa nikdar ni in ne more biti kake skupnosti.

Nam je treba politike načel. Kar pa se je zgodilo, (to je zveza Pajer-Gregorčič) je udarec v obraz vsaki res načelni politiki. Kaj naj vendar drugače pomenja zveza naših katoliških, slovenskih in ljudskih poslancev z verskimi, narodnimi in gospodarskimi nasprotniki našega ljudstva? Mari morejo tisti hipni uspehi, ki vrhu vsega še vise v zraku, odtehtati pohujšanje, ki se rodi iz te zveze?.....

Potem: »Zveza slovenskih katoliških poslancev z laškimi liberalci je vredna občube z narodnega, verskega in gospodarskega ozira. Zato je Gregorčič taj. Dogodki v deželnem zboru pa so pokazali tako zvezo.«

Tako je pisal »Slovenec« leta 1908. meseca oktobra o zvezi dr. Gregorčiča s Pajerjem ter prav označil njene pogubnosne posledice — sedaj pa vidimo dr. Šusteršiča, kako podpira to nenaravno zvezo, katero pa je sedaj v višji osiro obsodil tudi nadškof in knez goriški ter tako dal hudega tobaka Ivanu Strašnemu pod nos. Naj le dobro kihne z možmi pri »Slovenca« vred, ki sedaj odobravajo zvezo, katera je prinesla goriškim Slovincem že neizmerno škodo.

Predpust 1912!

Vse novice (neveste) dobe celo opremo (balo) dobro in ceno pri znani tврdki

NEOŽET & KORITNIK v Gorici.

Novici (ženini) dobe pa lepo črno oblačno in perilo.

Le dobro, trpežno blago in nizke cene. Postrežba domača in poštena.

POZOR! Zgotovljeni modroci, sušite, in kovrči saten. Velika zaloga: žime, volne, perja, dom. platna, ljublj. žese, finega šifona itd.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Na Silvestrovo sta tekmovali med seboj obe C. M. podružnici v Ajdovščini; starejša je nabrala 75 K 83 v. ženska pa s požrvalnim posredovanjem gđc. Erhe Bratinove 97 K 20 v. Tako tekmovalje je prekoristno, torej zelo priporočljivo.

Za družbo sv. Cirila in Metoda so nabrali napredni starejši v Štrbinju na šestanku v gostilni g. Viltorja Adamiča pri kozarcu rujnega vipavca K 5.

Veseliča podružnica družbe sv. C. in M. v Prvačini se bo vršila dne 28. t. m. ob 3^{1/2} pop. v Sokolskem Domu in ne 21. t. m., kakor je bilo naznanjeno.

Domače vesti.

Darovi za »Dijaško kuhinjo«. — Jos. Medved in Jak. Zupančič obžila 20 K za dober namen. — Jak. Božič, poštni aradnik, 3 K (članarina.) Na račun mesečnine je prišlo 9370 K.

Sankaljšče na Bohinjski Bistrici se v nedeljo to je 21. t. m. otvori. V dolini za smučji še ni zadosti snega pač pa v hribovih. Torej v nedeljo v Bohinj!

Da so prišli delat v deželni zbor, pravijo zavezniki. Kako malo mar jim je delo in koliko jim je mar ganja proti političnim nasprotnikom, so pokazali v seji v četrtek. Pričakovalo se je, da potrdijo poslance veleposestva, kakor so potrdili dr. Gregorina, toda kljub pogojem za sklicanje dež. zbora niso hoteli potrditi pravilne izvolitve. Tista velika strast zopet lomi Gregorčiča. Po vsej sili bi rad razveljavil mandate veleposestva. — Vlada naj jim da pojasnila, to zahtevajo. Vladni zastopnik je takoj odgovoril in dal pojasnila, zahteval pa potrditev poslancev veleposestva. Kaj hočejo še več? Nov odgovor vladne mere glasiti edino na ... razpust dež. zbora!

»Slovenec« piše, da je zveza med slovenskimi klerikali in laškimi liberalci čisto političnega značaja, s katero nimajo verski ali cerkveni-politični momenti nobenega opravka. — Ti grdi hinavci! — Prosimo naše čitatelje, naj čitajo članek »Kako je pisal »Slovenec« o dr. Gregorčiču« in »Kako je pisal »Slovenec« o dr. Gregorčiču«.

Za škroto en milijon K očiščan deželni hipotečni zavod. — Pred nekaj dnevi je povedala »L' Eco«, da je deželni odbor brez avtorizacije od strani dež. zbora olajšal deželni hipotečni zavod za skoraj en milijon K. — Kaj je to? Hipotečni zavod je nakazal 450.000 K v pokritje deficita pri deželni poravnici in nakazal 500.000 K za osuševanje močvirij pri Orlju in Tercu. Zadnjič smo pričeli nov zakonski načrt o osuševanju močvirij. Za Furlanijo zna delati deželni odbor in zna napravljati deficite, kakor pri žezelni poravnici, kjer bo še grozna trošak, kjer tiči katastrofa za deželne finance!

Goriški magistrat izganja Slovence. Dne 17. t. m. je bil uročen nekemu Stefanu Trpinu, stanujočemu v Židovski ulici št. 29, izgonški odlok. Mož stanuje že več let v Gorici pa ni nikdar vprašal na magistratu za kako podjoro. Sicer je že v letih pa kljub temu se preživlja z delom svojih rok. Tako počenje goriškega magistrata kaže, da se hoče magistrat odkrižati nekaj takih ljudi, ki stanujejo že desetletja v Gorici, pa so ostali kljub temu še Slovenci.

Današ je dobil zopet nekdo izgonški odlok! Kdo ve, koliko jih še napišejo! — Proti odloku je čas 14 dni za pritožbo na namestništvo! — Novo delo za združeni odbor!

Nov statut goriškega mesta. — V sinočni seji mestnega sveta v Gorici so sprejeli nov načrt statuta goriškega mesta. Glavne določbe: Volijo se mestni svetovalci na 4 leta; volitve so splošne in delno polnilne; volilci se dele v 4 razrede; v prvem razredu volijo častni občani in oni, ki plačujejo 200 K direktnih davkov na leto; v drugem razredu volijo, ki plačujejo 50 K direktnega davka (potem duhovniki, odvetniki, notarji, uradniki, geometri, farmacisti, učitelji, uradniki itd.); v tretjem oni, ki plačujejo najmanj 20 K direkt. davka. V četrtem razredu volijo vsi volilci moškega spola ne glede na glasove, katere imajo v kakem prejšnjem razredu.

— V prvem načrtu je bilo 32 mest svetovalcev porazdeljenih na 4 razrede po 8, ali sedaj so odvezli 3 mandate četrtemu

razredu ter jih dodali prejšnjim razredom. Ta načrt predložijo deželnemu odboru. — Monstrum!

Za planinski ples v Gorici dne 1. februarja 1912 se delajo že vsakovrstne priprave. Posebno novost tvorita dve nagradi za najlepšo planinsko obleko in najlepšo narodno nočo. Nagradi dobiva tisti dve osebi, ki zbereta največ glasov. Veljavne volilne listke razdeli zvečer pri Magajnici odbor. Prepovedani so podkovani čevlji, odklanjajo pa se tudi salonski fraki.

Regulacije učiteljskih plač in učitelji pri narodnem delu. — Štajersko nemško učiteljstvo je sklenilo, da se odtegne vsakemu narodnemu delu za toliko časa, dokler se ne uredi regulacija učiteljskih plač. Enako stališče so zavzeli na svojih shodih tudi nemški učitelji na Češkem; vrhutega pa so sprejeli resolucijo, v kateri pozivljajo tudi učiteljstvo češke narodnosti, da naj se pridruži nemški akciji in preneha s svojim sodelovanjem v vseh političnih, človekoljubnih in znanstvenih društvih, dokler se ne izpolnijo učiteljske zahteve. Kakor poročajo češki listi, se češko učiteljstvo pridruži brez ugovora tej akciji in bo skušalo pridobiti zanjo tudi »Zvezo slovanskih učiteljskih društev«.

Pri občinskih volitvah v Sovodnjah so »zmagali« klerikali samo v enem razredu, v dveh so propadli. Kakor je bilo truda in dela, slednjič so mogli konstatirati le en majhen del »zmage«. Prav za gotovo so mislili, da jim pade v kremplje lepa sovodenjska občina v Goriški okolici. Ali up jim je splaval po Vipavi ... naj jadravo za njim!

Napad v Biljah. — Poročajo nam, da je bil v Biljah v torek ponoči napaden Ivan Čutič, ko se je vračal domov. Udaril ga je nekdo s kolom po glavi. Poklicali so zdravnika, ki mu je dal potrebno pomoč.

Čitalniški večer v Gorici se je izvršil v popolno zadovoljnost obiskovalcev. Udeležilo se ga je tudi precejšnje število nečlanov. Zabava je bila popolnoma neprisiljena, prosta, rekli bi prijateljska in človeka, ki je gledal z balkona v dvorano, je vleko, da bi i sam stočil v vrtnice, ki ga za nekaj trenutkov odtrga vsakdanjim mislim. Navdušenje je bilo splošno. In žal je bilo vsem, ko so se ločili od teh prostorov. Na večeru se je tudi poudarjala potreba takih zabavnih večerov in z veseljem moramo pozdraviti stremenje »Čitalnice«, biti zbirališče vse goriške slov. inteligence. Celo na tem večeru so pristopili nekateri gospodje k društvu. Kakor se govori, bo v kratkem zopet taka zabava. To je bila želja vseh obiskovalcev; vsi pa, ki iz kateregakoli vzroka niso prisostvovali prvemu večeru, naj ne zamudijo prihodnjč prijetelega razvedrila, ker bi jim bilo žal.

Ker se je povpraševalo mnogo o velikem Čitalniškem plesu, smo zvedeli, da se prenese in združi s proslavo petdesetletnice, za katero se že vršijo priprave. Ta slavnost bo na vsak način sijajna, želeli pa je, da bi se še mnogo bolj zanimali za društvo.

Včerajšnji »Novi Čas« ni priobčil rešitve svoje zadnje uganke: »Kakšen program imajo ti listi?« Sicer je potolažil svoje »bravce« z notico, da priobči v prihodnji številki rešitev omenjene uganke. Toda ta notica ni ravno tako, tako nedolžna, kakor se zdi, zanjo tiči velika in pomembna pred-, za nas šalo-, za Kremžarja žaloigra. Kakor hitro je priobčila »Soča« rešitev prej navedene uganke, je sklical predsednik »Kathreinerjevega« društva, čegar nežno dete je »Novi Čas«, izvanredno odborovo sejo ter stavil sledeči predlog (prepis sejnega zapisnika se nam je posrečilo dobiti): »Slavni odbor p.č. kat. tisk. društva skleni, naj fakični urednik »Novega Časa« preneha v Našem listu z ugančkami, ker ga ž njimi le lomi. S prvo ugančko je nakopal bravec Našega lista uš na glavo, katerih se sedaj ravno po zaslugi »Soče«, ne morejo več iznebiti. Z drugo ugančko je priznal, da razširjajo neklerikalni listi luč in da pišejo resnice, in da nasprotno delajo katoliški listi je za laško blago. P. č. gospoda moja! Tako ne gre več naprej. Mi ne maramo takih resnicoljubnih uganek. To bodi Kremžarju naš zadnji »Quousque tandem!« Ob enem predlagam, naj obsodi sl. p. č. odbor storilca toliko naših nepriklj na teden dni hišnega zapora (arrestus domesticus) z enkratnim Baličevim postom ravno o pri-

liki učiteljske konference! Dixi!« Predlog predsednika je prodl. Glasoval je zanj celo sodbornik Kremžar ter izmolil svoj »Laudabiliter«. Tekom seje je degradiral sl. odbor z ozirom na uvodni članek prve številke »Primorskog«. Lista« 1912., ki pravi doslovno: da se vzgajajo v kat. organizacijah vojščaki za sveto stvar, da so tu konjeniki, dragonci, pešci, planinci itd. fakičnega »urednika« »Novega Časa«, ki je do tedaj zavzemal mesto feldbēbela za sveto stvar v katoliških organizacijah, soglasno v kaprola za sveto stvar. Upamo, da si mož, ker je še mlad, zopet pribori prejšnjo šaržo toda ne s pomočjo uganek.

Odbor Narodne Čitalnice v Ljubljani nam je poslal obširno zahvalo, na maslov vsebini, ki so pripomogli k sijajnemu izidu proslave slovenskega čitalništva in 50-letnega obstanka Narodne Čitalnice v Ljubljani. Izreka vsem svojo iskreno in udano zahvalo.

Zagrla nekoga 28-letnega Jak. Mizerita iz St. Ferjana, ker je težko poškodoval nekogdele.

Najdeno. — Na Šcupeterski cesti se je našlo zlato uhan z dragim kammom. Kdoga je zgubil, naj se oglasi na policijskem uradu v Gorici.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne bodo odprti v Gorici lekarni Cristofoletti-Gliubich. V teh dveh lekarnah bo tudi pomožna služba v času od 21. do 28. t. m.

Sokolski vestnik.

Telovadno društvo Sokol v Podgori priredi jutri veselico po sledečem vsporodu: 1. E. Komel: »Opomin k petju«; 2. Stritar: »Madini«, deklaracija; 3. D. J. Florschütz: »Večer«, petje; 4. »Pri medvedu«, kuplet; 5. Hajdrih: »Here govoska«, petje; 6. Popolna žena, veseloigra v enem dejanju; 7. ples. — Začetek ob 3^{1/2} uri popoldne.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Trgovskega-obrtnega društva za Goriško občni zbor se bo vršil v sredo dne 24. januarja 1912. ob 8. uri zvečer pri »Zlatem jellenu«.

Politični pregled.

Demisija barona Buriana. — Vedno bolj se vzdržuje vest o odstopu skupnega finančnega ministra Buriana. Naslednik bi mu bil tržaški namestnik Hohenlohe. V Trstu bi prišel grof Coudenhove ali pa grof Chatok, sorodnik prestolonaslednika.

V graškem občinskem svetu obstruirajo soc. demokratje in sicer gre obstrukcija proti proračunu. Ne odnehajo, dokler večina ne prizna spremembe volilne reforme.

Kako se gospodarji v naši državi. — Bivši državni tajnik v ogrskem trgovskem ministristvu Jožef Sztēcheny je pred nedavnimi posvetil nekoliko v gospodarstvo na državni železnici. Ogrska železniška (državna) uprava je n. pr. zadnjih 20 let najela okrog 2600 tovornih železniških voz za tak znesek, da bi bila mogla narediti za ta denar — 14.000 lastnih voz. A nazadnje je pa še te izposojene vozove — odkupila za drag denar. Potem se pa čudimo današnji splošni gospodarski bedi in grozovitemu naraščanju dolgov.

Otokom najboljše!
To je in ostane:
Kathreinerjeva
Kneipova
sladna kava.
Kathreinerjeva krapu male
in povračuje, da mleko
pijaja, kjer bi se samo upinalo.
Kathreinerjeva
pincec mečev hibe

Vojna med Turčijo in Italijo.

Razne vesti.
Pri Gargarešu je prišlo do hudoga spopada. Boj je trajal cel dan. Pri Darni je bil tudi spopad, v katerem so Italijani odbili Arabce. — V Tripolisu so zopet obesili dva Arabca, enega, ker ni hotel izročiti orožja, drugi, ker je streljal na Italijane. — Vse velevlasti, ki so podpisale berlinsko pogodbo, so se pridružile predlogu Rusije, da naj se storijo skupni koraki v dosęgo miru med Turčijo in Italijo.

Razne vesti.

Dunajski nuncij Bavona je umrl.
O hudem mrazu prihajajo poročila iz cele Evrope. Učenci vojne šole so bili napravili vajo na planino Rax. Jednemu oficirju in jednemu učencu so zmrzile noge. — V Galiciji je velik mraz. V Lvovu je prišlo v prostore društva za pomoč bednim 144 oseb z zmrznjenimi rokami, drugi so imeli zmrznjene noge, nosove ali ušesa.

Prebivalstvo na Francoskem. Francija šteje po lanskem ljudskem štetju prebivalstva 39.601.509. Leta 1901. je štela 38.961.945; leta 1906 pa 39.252.245.

Nadvojvodinja Marija Terezija je ponorečela pri sankanju v Zyuvioesu blizu Krakova. Sanke so se prevrnile in nadvojvodinja je padla ter se močno poškodovala v obrazu; priletela je z glavo ob plot.

Brzovlak v snegu. — V snegu je bil običal večeraj brzovlak pri Fieberbrunu na progi Dunaj-Innmost. Sneg ga je bil popolnoma pokril.

Odprava praznikov v Bosni. — Kakor poročajo, je nadškof Stadler naznanil svojima škofama v Banjaluki in Mostaru, da se v smislu papeževega motu proprio zmanjša število praznikov; odpade jim 10.

Na smrt so obsodili v Oradeu pred paroto roparskega morilca delavca Kalsenja, ki je umoril 3 osebe.

Deset mesecev težke ječe je dobil pred sodiljo v Trstu 36 letni kotlar A. Berganija, ki je streljal v stanovanju svoje soproge, od katere je ločen, trikrat iz revolverja. Poročil se je pred 9 leti. Skupaj sta živela 14 dni, pozneje je zopet vzel ženo k sebi, to dvakrat, pa sta zopet ločila. Soproga pravi, da je bila vzrok ločitvi tašča, mati njegova. Berganija prizna svojo krivdo ali pravi, da je streljal razburjen. Obsojen je na 10 mesecev težke ječe.

Književnost.

Engelbert Gangl: Beli rojak — Znani pisatelj-pesnik je izdal potom Učit. Tiskarne v Ljubljani lično belo knjižico »Beli rojaki«, 1., kjer opisuje v lepem jeziku svoje rodne Belo Kranjce. Knjižica stane vzana K 3, broširana K 250, poštnina 20 vin.

Slovenska šivilja se priporoča cenjenim damam in gospoam. — Izdeluje obleke in kostume po najnovejši modi Josipina Bregantjč, ulica Caserma št. 3, III. nad

Spreten trgovski pomočnik izrečen v specijalni stroki, išče službe v dobri trgovini v mestu ali na deželi. Govori poleg slovenskega gladko nemško in italijansko. Službo nastopi lahko takoj. Tozadevne ponudbe je nasloviti pod šifro »Trgovski pomočnik 0«, na upravnitvo »Soča«.

Julio Meinl
uvoz kave
Nova podružnica
v Gorici
Corso Giuseppe Verdi 30

Novosti

za plesne in poročne obleke se
dobè samo pri tvrdki

Pregrad & Černetič
GORICA.

Josip Nemeč

Podgora pri Gorici

priporoča vsem gg. krèmarjem v
Podgori, Gorici in okolici svojo

novò tovarno
šifonov in pokalic.

Postrežba na dom.

Slovenec, krèmarji! Vaša narodna
dolžnost je da podpirate domačo
— obrt! —

BREZ

bahanja se lahko reče, da so pristni

PALMA

gumijevi

PODPETNIKI

najvažnejši del moderne higijene.
Oni omogočujejo tiho in lahko hojo,
varujejo mišice in odgovarjajo v
vsakem obziru največjim zahtevam.
Ako nosimo palma, nimamo s tem

niti vinarja

več stroškov nasprotno, s tem pri-
hranimo. Palma podpetniki so ne-
prekosljivi, kdor ljubi svoje zdravje

koraka z moderno higijeno.

Plesne

in poročne obleke izdeluje po
najuvejšem kroju seveda tudi po
nizki ceni

Salon Robes
GORICA.

Emulzija trskinega (štokfižovega) olja

dietetičen pripomoček izvrstnega okusa, jako priporočljivo za slabotne osebe,
rakitične, skrofulozne in v rasti zaostale otroke.

1 steklenica stane K 1.50.

VAŽNO: Emulzija se pripravlja vsak teden svežo iz pristnega in svežega trskinega olja

Pristno trskino olje ravnokar dospelo

1 steklenica K 1.—

Trskino železnato olje

1 steklenica K 1.20.

Zgorajnavedeno prodaja in pripravlja z največjo skrbnostjo:

Nova lekarna pri ljudskem vrtu

Gorica, Corso Giuseppe Verdi 13

Dobro krepilo za želodčno slabost

in za one, ki so se prehladili ali prenavjali ali si nakopali z zaužitjem slabih, za prebavo tež-
kih, prevročih ali premrzlih jedi, neprijetnosti v želodcu, kakor katar, krče, bolečine,
napihjenost itd.

je dr. Engel-nov „BALDRIANUM“.

„Baldrianum“ se izkaže pri takih neprijetnostih, dokler niso že razvite, kot dobro že-
lodčno vino z izvrstnim vsplošnim in zabranjujoče tudi slabe posledice, kakor nervoziteto,
nespečnost, omotico, slasko itd.

Vsled njegovih sestavin, ki so samoško vino z motovilčnimi kapljicami, malinovec in
črešnjevce, vpliva „Baldrianum“ tudi pospešujoče pri zaprtju in zajedno krepilno na
cel človeški organizem

Dr. Engel-nov „BALDRIANUM“ ne vsebuje nikakih škodljivih sestavin
ter ga lahko prenašajo slabotne osebe in otroci tudi pri daljšem uživanju. Najbolje je, če
se ga zavzija zjutraj na tešče ali pa zvečer predno se gre spat eno čajico kakor za likerje.
Za otroke in slabotne osebe se razredči

„BALDRIANUM“

z vročo vodo ter se mu pridene nekaj sladkorja.

Dr. Engel-nov „Baldrianum“

se dobiva v steklenicah po 3 in 4 K v vseh lekarnah, mirodilnicah in bolj-
prodajalnih mestih Gorško-Gradišanske.

V Gorici, Korminu, Gradišcu, Romansu, Ajelu, Campolongo, Rnkah, Tržiču,
Ajdovščini, Gor. Idriji, Tolminu, analu, Čedadu, Vidnu, Talnu, Červinjanu,
Ogleju itd. se dobi a v lekarnah.

Tudi pošiljajo goriske lekarne dr. Engel-nov „Baldrianum“ po izvornih cenah
v vse kraje Avstro-Ogrske.

Soari se pred ponarejanjem!

Zahtevajte izrecno

Dr. Engel-nov „Baldrianum“.

Lekarna Cristofoletti v Gorici na Travniku.

Trskino (štokfižovo) jetrno olje.
Posebno sredstvo proti prsnim bole-
nim in splošni telesni slabosti.
Izvirna steklenica tega olja naravno
rmenne barve po K 1.40, bele barve K 2
Trskino železnato jetrno olje.

Raha tega olja je posebno priporo-
ljiva otrokom in dečkom, ki so ner-
vozni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se žel. nim jedcem. S tem oljem se ozdravijo v kratkem času z gotovostjo
vse kostne bolezni, žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

OPOMBA. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preišče se večno v mojem kem. laboratoriju,
predno se napolnijo steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim č. edjemalcem glede čistote in
stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolettijeva pijača iz kine in železa.

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Česko perje za postelje

in puh od kron 2 do kron
- - 15 kilo - -

Važno za novice (neveste).

Žima, volna, bombažaste in volnene
odeje, potrebno perilo, zgotovljene
modroce in šušte, krasne ženske
in možne obleke dobi se najceneje
pri znani tvrdki

Ivančič & Kurinčič

GORICA

Gosposka ulica šte. 11.

Millioni ljudi
je odpravilo

Kašelj

hripavost, katar, zasliženost, krčni in
oslovski kašelj s

Kaiserjevimi

presnimi karamelami

z znamko 3 jelke.

6050 potarsko potrjenih pr. znani od raznih zdravil
in privatnikov, kateri jamčijo za d.ber.usp.š.

Bomboni so jako lahko zaužitni in okusni.

Zavoječki so po 20 ali 40 vin. doze po 60 vin.
Dobiva se v lekarnah pri G. Cristofoletti, c. kr. dvorci
dobavitelj: L. Glühlich, C. B. Pantoni, Rozziero Klun,
A. de Gramoli, v mirodilnici A. Mazzoli, v lekarnah
duj Hus v Vipavi, L. Kuschel v Ajelu in Ma-
Kozova v Ajdovščini.

Novice pozor!

Vsaka gospodičica novica, ki noče
znostati za drugimi glode tepe bale
(oprave) in lepih novomodnih oblek
naj se potruži pri nakupu v Trgovski
dom, tu si bode izbrala prav zagotovo
povoljno vse predmete kakor obleke,
posteljnino, perilo, žimo, volno, česko
perje itd.

Novice pri večjem nakupu dobijo
prav lepo nagravo v svili ali pa volni.

Za obilen obisk se priporoča

PREGRAD & ČERNETIČ - Gorica.

Varstvena znamka: „Sidro“
Bismont. Capsici comp.

Anker Pain-Expeller

je povsod pripoznano kot najboljšo
sredstvo proti prehlajenju itd. Za ceno
80 vin., K 1.40 in 2.— se dobi po
vseh lekarnah. Pri nakupu tega, tako
priljubljenega domačega zdravila, se je
posluževati le originalnih steklenic v
skatljah z našo varstveno znamko „si-
drom“, ker le tako je zagotovljeno, da
je izdelek pravi.

Dr. RICHTERJEVA LEKARNA

pri „slatem levu“ v Pragi

iz Bethgasse št. 5 nov.

Dnevno razpoližanje.

Podružnica

„Ljubljanske kreditne banke“

— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. —
Vloge na knjižice obrestuje po 4½%, vloge v tekočem
računu po dogovoru.

v GORICI

— Delniška glavnica K 8.000.000. —

Centrala v Ljubljani.

— Rezervni zaklad K 800.000. —

PODRUŽNICE: Celje, Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.